

Пропаст неолиберализма

Нека је благословена велика светска криза у којој се данас налазимо.

Може ли у овом историјском тренутку бити изречена необичнија, непопуларнија, чак суровија реченица од ове коју смо управо изговорили. Наизглед, то је заиста тако: како благосиљати, хвалити и славити „највећу светску економску кризу у последњих 100 година“? Међутим, ако пропада оно што је пропасти било склоно и ако се рађа шанса за квалитетнији и хуманији људски живот и свет, онда је криза благословена могућност промене на боље.

Али, пре тога, једно важно питање: У каквој смо то цивилизацији живели? Шта би са „крајем историје“ и вечитим прогресом? Шта са незаустављивим технолошким напретком и безграничним растом животног стандарда? Шта са „америчким сном“? На наше очи руши се цео један свет у који смо бескрајно веровали и још верујемо, као последњи секташи пропале идеологије.

Шта је заправо шанса у кризи? Ако су узроци савремене светске економске кризе духовног карактера, да ли је онда и лек истог карактера? Па, што нас онда лече на погрешан начин и старим методама, које су нас и разболеле.

Неко је поменуо похлепу као један од разлога светског финансијског слома. Откуда ова мрачна средњовековна реч у наше модерно доба? Да ли то све оне у последњих 50 година одбачене и исмејане, готово презрене традиционалне идеје о личности и заједници поново постају актуелне?

Човек и свет који су остали без ослонца у животу, испражњени од смисла, вапе за вредностима које су протерали и заборавили. Постаје ли то коначно јасно шта смо

Шанса у кризи: Седам основа нашег препорода

Пише: Бошко Обрадовић
среда, 18 фебруар 2009 20:10

учинили сами себи и са властитом цивилизацијом?

Шта уместо бога потрошње? Култ штедње? Је ли то православни пост постао IN, не само у светској екологији него и у економији? Али онда више не живимо у истој цивилизацији. Зашто нам то неко јавно не саопшти?

Наша цивилизација је на самрти. Наши системи вредности су пропали! Наша веровања су се показала илузијама, наши снови провалијама. Буђење је почело, али се страшни сан још увек не завршава.

Има ли једноставнијег питања од следећег: Могу ли нас верници неолиберализма извући из кризе коју су изазвали и у коју су нас увели? Неће моћи. Па што им више већ једном неко не каже: Били сте комунисти, па дисиденти, па демократе, па неолиберали, а сад хоћете да будете и нова нада за нови свет. Докле?

За крај, поштовани пријатељи, остало ми је још да вам честитам победу над неолиберализмом! Честитам трагично испуњење свега о чему годинама сви заједно говоримо и на шта упозоравамо. Је ли време за радовање над побеђеним, у овој победи над самим собом? Је ли посао завршен? Да ли сви ми који никада нисмо веровали ни у комунизам ни у неолиберализам можемо да кажемо да смо нешто урадили? Или је ово тренутак када ми долазимо на ред да се чују наша мишљења шта и како даље? Који је ваш програм, господо критичари? Били сте у праву у свему што сте говорили. Свака част! Изволите, преузмите ствар у своје руке и реците куда даље.

Шта нам се догодило?

Касно је за српски национални програм за 20. век. Он је поодавно прошао, доносећи нам само огромне трагичне идеолошке илузије и историјске поразе. Толике размере националне неодговорности и издаје српске елите у прошлом веку запањујуће су и страшне. Питање је да ли на свету има националне елите која се толико огрешила о свој народ, и није могла да препозна долазак једног Јасеновца?

Шанса у кризи: Седам основа нашег препорода

Пише: Бошко Обрадовић
среда, 18 фебруар 2009 20:10

Године 1903. нови век смо почели у крви свога Краља. Године 1918. сами смо се одрекли свога имена и имања. Године 1943. већ више нисмо учествовали у избору своје судбине. Године 1991. смо исечени на комаде. Године 1999. смо и буквално савњени са земљом. Године 2008. смо понижени.

Да ли страдању, дезинтеграцији и понижењима има краја? Да ли смо извукли историјске поуке? Да ли смо било шта променили у својим веровањима, навикама, идејама и понашању? Да ли смо приметили да смо ушли у нови век? Да ли пратимо светска збивања и припремамо се за време које долази? Да ли овде неко уопште размишља о српским националним интересима и програму како да их заштитимо у Великом светском слому који се већ дешава?

Куда сада?

Рано је за српски национални програм за 21. век. Иако смо већ дубоко у новом веку и миленијуму, за који је требало да будемо спремни још у прошлом, ову врсту стратешког промишљања, планирања и деловања још увек не можемо имати. Зашто?

Не зато што нам програм није потребан. Напротив, преко нам је потребан. Већ зато што предуслове за прављење озбиљног националног програма немамо. Ми смо и даље таоци југословенства, комунизма, титоизма, неолиберализма, интернационализама свих врста. Националну државу готово да немамо, некадашња јака српска политичка емиграција после Другог светског рата више скоро да не постоји, српске националне институције попут Српске академије наука и Удружења књижевника више су мртве него живе, просвета и медији као образовно-васпитне силе углавном нису у нашим рукама, а на удару су последњи бедени нашега опстанка: Војска и Црква. Наша политичка и интелектуална елита је достојни наследник оне из 20. века и има намеру и да је надмаши у вођењу српског народа у дефинитивну пропаст, посебно по питању „беле куге“ као биолошког Јасеновца и аутогеноцида.

Па, добро, има ли где живота и наде у српском народу? Једини простор слободе, креативности, независности, самоиницијативе, борбености и нове визије и начина националног рада налази се у аутентичном, новом српском невладином сектору, неформалној Српској мрежи за 21. век. Велики број разубуђених појединаца, интернет презентација, издавачких кућа, удружења грађана, националних манифестација, предузетничких подухвата, чини овај спектар друштвеног живота једином неумртвљеном

Шанса у кризи: Седам основа нашег препорода

Пише: Бошко Обрадовић
среда, 18 фебруар 2009 20:10

тачком. Све друго је заспало, уморно, поткупљено, корумпирано, просечно, бедно и јадно.

А, опет, у истом том корпусу српских патриотских иницијатива – дезорганизација, импровизација, аматеризам, неозбиљност, малаксалост, занемоћалост у сваком погледу. Не само зато што нема финансија, и што се ради о једином заиста независном делу друштвене грађевине, али и зато. Па, где се ту онда може пронаћи нада? Само у новом одушевљењу и организовању, какво смо заборавили, за какво немамо снаге, које нам не дозвољавају, али које је једини начин нашег усправљања и учешћа у решавању властите судбине.

Светосавско питање данас гласи: како се усправити и узети ствар у своје руке? Шта најпре треба урадити, како дугорочно утемељити народ и државу, и коме их оставити?

Седам полазних основа нашег препорода

Ја сам Србин и немам проблем са тим.

Нема разлога да се стидим свога националног идентитета. Имам сва људска и национална права да га штитим. Не желим да променим национални идентитет. Имам са чим да изађем пред савремени свет. Немам проблем да упознајем друге и учим од бољих. Имам проблем са онима који ми не желе добро и не могу да се правим луд да они не постоје. Морам да се организујем и радим на добро свога народа.

Ослобођење мисли и дела.

Немамо времена за чекање. Не чекамо више никога и ништа. Самоорганизујемо се. Подижемо духовни и морални устанак. Рушимо лажне ауторитете и ослобађамо заробљене снаге овога народа. Делујемо модерно а традиционално. Не одступамо и не предајемо се.

Шанса у кризи: Седам основа нашег препорода

Пише: Бошко Обрадовић
среда, 18 фебруар 2009 20:10

Сваки Србин на свету је важан за српску националну ствар.

Сваки српски раскол, подела и неслога су прошлост и смртни грех новог родољубља. Сваки Србин ми је важан и за Српство користан. Нема ниједног Србина који не може да учини нешто корисно. Морамо да допремо до свакога и да свакоме нађемо место. Нека свако прими нову националну философију помирења, слоге и саборности и нека учини према својим могућностима нешто корисно за свој народ, значи себе и своје потомство.

Свако рођено дете је национални празник.

Почнимо са поштовањем и празновањем светиње људског живота, брака, многочлане породице. Деца су наш национални програм, наша снага, наша будућност.

Одбацујемо погрешне организационе форме и стварамо нове.

Нове националне месије и лидери нам нису потребни. Нови Централни комитети такође. Нове странке нипошто. Тражи се нова организациона култура и нови модел друштвеног деловања, саборног типа. Ствара се Српска мрежа.

Потребно нам је ново одушевљење и национална самодисциплина.

Нема националног напретка у било ком смислу без вере у себе, своју мисију, свој успех. Без новог одушевљења. Одбацимо сваки национални умор, разочарење, равнодушност и лењост. Национални посао радимо предано, упорно, дисциплиновано, редовно и неодступно.

Визија и инвестирање у будућност: Млада Србија.

Шанса у кризи: Седам основа нашег препорода

Пише: Бошко Обрадовић
среда, 18 фебруар 2009 20:10

Ко ће све ово да покрене и изведе? Они који су нас до сада водили и опет нам се нуде? Нема друге: морамо сами да инвестирамо у своју будућност, припремајући људе који ће да нас воде. Да ли их неко данас сабира, школује, обучава и мотивише да постану национална елита и лидери за 21. век? Како доћи до овог новог националног менаџмента? Да ли се о томе брине у Цркви, Ресејању, Држави и другим националним институцијама? Хоће ли ико да преузме одговорност ако се о овоме не брине и да преузме на себе да нешто промени? Шта се чека?

Хвала Вам.

(Говор Бошка Обрадовића, једног од оснивача часописа „Двери српске“, на свечаној прослави 10 година Двери, одржаној 5. фебруара на Машинском факултету у Београду; краћа верзија овога текста изашла је у најновијем НИН-у, под насловом „За ново одушевљење“, број 3032, 5. фебруар 2009, стр. 27.)